

Statenvoorstel 21/25 A

Voorgestelde behandeling

Agendavergadering : 14 april 2025

PS-vergadering :

Onderwerp

Procedure Wensen en Bedenkingen voor de verlenging van het Innovatiefonds Brabant

Datum

25 maart 2025

Documentnummer

GS: C2349974/6095518

PS: 6100349

Programma

Economie, Kennis en

Talentontwikkeling

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Het Innovatiefonds Brabant (IFB) is in 2013 in het kader van de Essent Investeringsagenda van start gegaan om extra te investeren in innovatieve bedrijven die oplossingen bieden voor de maatschappelijke opgaven. Het fonds blijkt succesvol in het leveren van die oplossingen, en functioneert goed, zoals in de twee uitgevoerde evaluaties is vastgesteld (voor het laatst in [2021](#)).

Sinds 2013 zijn de nodige maatschappelijke en economische ontwikkelingen te noteren, maar het is ook duidelijk geworden dat de maatschappelijke uitdagingen (inmiddels missies genoemd) nog langjarig vragen om een veelheid aan oplossingen, met een belangrijke rol voor innovatieve economische oplossingen. De doelstellingen hieromtrent zijn bij de provincie opgenomen in het Beleidskader Economie [2030](#). Om deze doelstellingen te kunnen behalen, blijft de inzet van het fonds nodig.

Bij de start van het IFB is een looptijd tot 31 december 2037 afgesproken. De investeringshorizon – waar bij startups de periode tussen de eerste investering en de exit steeds vaker oploopt tot 10 á 12 jaar – vraagt nu al om politieke keuzes. Om de succesvolle aanpak voort te kunnen zetten, is ons voornemen om de looptijd van het fonds met 8 jaar te verlengen tot 31 december 2045.

De doorstart van het IFB in 2025 vraagt ook om nieuwe afspraken met u over de periodieke evaluaties. Volgens de vierjaarlijkse cyclus zou in 2025 evaluatie van het IFB over de periode 2021-2024 aan de orde zijn. Zoals aangegeven in de [Memo van 29 januari 2024](#) wordt bij het voorstel voor wensen en bedenkingen een voorstel gedaan voor het volgende evaluatiemoment. Wij zijn voornemens om de volgende evaluatie in 2029 uit te voeren, omdat een

evaluatie van de periode 2021-2024 op dit moment weinig toegevoegde waarde heeft gelet op de voorliggende actualisatie. Daarnaast is het belangrijk dat de BOM snel duidelijkheid heeft over de investeringshorizon en dat dit niet vertraagd wordt door eerst nog weer een evaluatie uit te voeren. Dat zou leiden tot het mogelijk niet kunnen benutten van investeringskansen in voor Brabant cruciale sectoren.

Datum

25 maart 2025

Documentnummer

GS: C2349974/6095518

PS: 6100349

Het voorstel

1. Ter kennis van Gedeputeerde Staten te brengen dat zij geen wensen en bedenkingen hebben betreffende het voorgenomen besluit van Gedeputeerde Staten om de looptijd van het Innovatiefonds Brabant te verlengen tot 31 december 2045;
 2. Ter kennis van Gedeputeerde Staten te brengen dat zij geen wensen en bedenkingen hebben betreffende het voorgenomen besluit van Gedeputeerde Staten om het fonds – in afwijking van de vierjaarlijkse evaluatiecyclus – in 2029 in samenhang met de evaluatie van het Beleidskader Economie 2030 te evalueren.
- Kennis te nemen van het nieuwe Fondsplan, waarin de meerjarenstrategie opnieuw wordt vastgesteld.

Aanleiding

Met het instellen van het IFB in 2013 heeft de provincie een succesvol instrument in het leven geroepen om langs economische weg oplossingen te genereren voor verschillende maatschappelijke vraagstukken. Voor voorbeelden van succesvolle investeringen en de toegevoegde waarde voor de Brabantse samenleving verwijzen we naar het bijgevoegde fondsplan. Het IFB investeert daartoe in de vroege fase van start-ups die daarvoor sterk vernieuwende oplossingen ontwikkelen. Het fonds opereert daarmee in het verlengde van het Brabant Startup Fonds, en binnen de bredere aanpak van het Beleidskader Economie 2030 en de Uitvoeringsagenda EKT. Daarmee wordt onze doelstelling van een Duurzame Concurrerende Economie verbonden met de andere vier hoofdpunten van de Omgevingsvisie.

De periode tussen de eerste investering en de laatste desinvestering in het soort (deeptech)bedrijven waar via het IFB in wordt geïnvesteerd loopt steeds vaker op tot 10 à 12 jaar (t.o.v. de geschatte investeringstijd van 6 tot 8 jaar in 2013). Het huidige IFB kent een looptijd tot eind 2037, waarmee de fondsmanager in de komende jaren al snel tegen de vraag oploopt of nieuwe investeringen nog kunnen worden aangegaan met een dergelijke horizon. Gezien het succes van het fonds, de lengte van voornoemde investeringsperiodes en de langetermijntransities waar de samenleving en de economie voor staan, zijn wij voornemens om het IFB langer door te zetten. Zo behoudt het fonds de komende jaren ruimte voor nieuwe participaties en investeringen, ook met een lange investeringsperiode.

Als einddatum is in het nieuwe plan eind 2045 opgenomen, dat betekent effectief een verlenging van 8 jaar. Voor het IFB is een vierjaarlijkse evaluatie van toepassing, waarvan de eerstvolgende in 2029 (zie hierna). Ons voornemen is om bij de evaluatie in 2033 opnieuw grondig te kijken naar het plan, de omgeving (provinciaal en breder), het benodigde fondsvolume en de looptijd.

Datum

25 maart 2025

Documentnummer

GS: C2349974/6095518

PS: 6100349

Bevoegdheid

GS zijn op grond van artikel 158, lid 1, onder d, van de Provinciewet bevoegd om 'tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van de provincie te besluiten'.

Als GS in relatie tot een verbonden partij privaatrechtelijke bevoegdheden willen uitoefenen met ingrijpende gevolgen voor de provincie, dan moeten zij voorafgaand aan dit besluit PS de gelegenheid geven hun wensen en bedenkingen ter kennis van GS te brengen (artikel 167, lid 4, Provinciewet). De wetgever heeft bewust afgezien van een nadere invulling van het begrip 'ingrijpende gevolgen'. In de [Nota Verbonden partijen](#) die op 2 februari 2024 door Provinciale Staten is vastgesteld zijn hiervoor richtlijnen opgenomen.

De voorgenomen verlenging van het IFB tot 1 januari 2045 wordt gezien als een ingrijpend gevolg voor de provincie, omdat de betreffende middelen langer gereserveerd blijven voor het IFB. Daarnaast volgt de verlenging niet uit een door PS vastgesteld beleidskader of een andere door PS vastgestelde strategie. Daarom stellen we PS graag in de gelegenheid om daarover hun wensen en bedenkingen ter kennis te brengen.

Artikel 217a van de Provinciewet schrijft voor dat de Gedeputeerde Staten onderzoek moeten doen naar het door haar gevoerde bestuur en hierover moet rapporteren aan Provinciale Staten. Provinciale Staten hebben in het geval van de investeringsfondsen tot taak en verantwoordelijkheid om de vierjaarlijkse evaluatie vast te stellen.

Het nieuwe Fondsplan is een voortzetting van het oude, het aanpassen van het gebruikte vocabulaire leidt niet tot een inhoudelijk ander plan. Omdat dit de meerjarenstrategie van de indirecte deelneming betreft, wordt deze ter kennisgeving met PS gedeeld conform de Nota Verbonden partijen.

Datum

25 maart 2025

Documentnummer

GS: C2349974/6095518

PS: 6100349

Rollen en belangen

Categorie belang	Provinciale rollen
1. Bestuurlijk	De provincie is 100% aandeelhouder van BOM Holding en houdt middels haar belang in BOM Holding 100% van de aandelen van het IFB.
2. Financieel	De provincie verstrekt verschillende subsidiemiddelen aan BOM Holding en haar (in)directe deelnemingen. Het IFB ontvangt een subsidie in de vorm van een geldlening.
3. Wettelijk	N.v.t.
4. Beleid/uitvoering	BOM Holding en haar (in)directe deelnemingen vormen een belangrijke schakel in het bereiken van de provinciale doelen conform het Beleidskader Economie 2030.
5. Juridisch	N.v.t.

Risico: We refereren naar de paragraaf Financiën

Risicobeheersing: We refereren naar de paragraaf Financiën

Doel

Het doel van het IFB is het tot stand helpen komen van innovatieve oplossingen voor de vijf missies (maatschappelijke opgaven) of van sleuteltechnologieën ten behoeve van een of meer van die missies. Dit doel wordt nagestreefd door het investeren in een verscheidenheid aan startende bedrijven op zo'n manier dat het daartoe gereserveerde bedrag aan het eind van de looptijd intact is gebleven. Het doel van het voorgenomen besluit om de looptijd met 8 jaar te verlengen is om het IFB de ruimte te bieden om deze functie ook de komende jaren optimaal te vervullen.

Argumenten

1.1 Er liggen nog tal van maatschappelijke/economische vraagstukken die in de komende decennia om innovatieve oplossingen vragen.

Zoals aangegeven naar aanleiding van de evaluatie van 2021, is het IFB een succesvol beleidsinstrument. Het IFB slaagt er in uitstekende financiële resultaten neer te zetten en is als onderdeel van de BOM een belangrijke schakel in het financieringsaanbod voor het innovatieve MKB in de provincie. Zonder het IFB hadden vele innovaties in Noord-Brabant niet het licht gezien en hun marktintroductie niet weten te bereiken. Hoewel op de verschillende missies uit het Beleidskader 2030 al de nodige stappen zijn gezet, zijn nog veel en grote stappen te zetten om die missies tot een succes te maken. Door de looptijd van

het IFB te verlengen, ontstaat de ruimte om de komende jaren te kunnen blijven investeren in deze innovatieve oplossingen en te voorzien in de behoefte van start-ups en scale-ups.

Datum

25 maart 2025

Documentnummer

GS: C2349974/6095518

PS: 6100349

1.2 Door de actualisatie van het fondsplan sluit de investeringsstrategie aan op de nu belangrijke thema's, en is voldoende wendbaarheid ingebouwd om flexibel in te kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen.

Uit de evaluatie van 2021 volgt de aanbeveling om de beleidsonderbouwing en de te hanteren terminologie (missies e.d.) waar nodig te actualiseren, herformuleren en aan te vullen met KPI's (impact). De suggestie was tevens om een koppeling te leggen met het hernieuwde beleidskader. Deze actualisatie heeft plaatsgevonden en heeft geresulteerd in het ter kennisgeving bijgevoegde fondsplan. De leidende principes die zijn geformuleerd richten zich op zaken als wendbaarheid, economische veiligheid, strategische autonomie en omgang met schaarsten, en onderstrepen de rol van het IFB om nationale en internationale kansen te verzilveren voor Brabant. De innovaties van de start-ups zouden ook een bijdrage moeten leveren aan de verschillende schaarstes waar de economie en de maatschappij mee te maken hebben, zoals energie en arbeidskrachten. De investeringsstrategie is nog steeds passend, hier vinden geen wijzigingen in plaats.

De looptijd van het IFB gaat uit boven de looptijd van het Beleidskader Economie 2030 en de lopende Uitvoeringsagenda, maar sluit wel aan op de onderliggende langjarige missies en biedt voldoende ruimte om flexibel in te spelen op toekomstige ontwikkelingen.

1.3 Het IFB presteert ook financieel goed, waardoor de verlenging een voor de provincie een relatief veilige investering is.

Waar het fonds is gestart met € 125 miljoen van de provincie, is tussentijds €10 miljoen van het Biobased Fund met de toenmalige portefeuille aan bedrijven toegevoegd. Op 30 juni 2024 had het fonds, inclusief de waardering van bedrijven in portefeuille een waarde van ca. € 264 miljoen. De oorspronkelijke doelstelling dat het fonds in 2037 tenminste het nominale bedrag van (inmiddels dus) €135 miljoen zou terugbetalen, lijkt dus ruimschoots mogelijk. Daarnaast is het IFB door de gevraagde cofinanciering succesvol in het aantrekken van investeringen van buiten Brabant, waardoor de Brabantse economie als geheel profiteert.

1.4 De verlenging van het IFB gaat niet gepaard met de inzet van extra financiële middelen; de omvang blijft voor de provincie gelijk.

In de evaluatie van 2021 is aangekondigd dat in de komende jaren een besluit zou moeten worden genomen over mogelijke extra financiële ruimte om vervolginvesteringen mogelijk te blijven maken. Hoewel de portefeuille in omvang is toegenomen, zitten deze middelen in belangrijke mate vast in de participaties of zijn ze reeds toegezegd. De huidige verwachting is dat het IFB met hetgeen nog getrokken kan worden op de financiering en verwachte

exitresultaten niet meer financiële ruimte nodig heeft om haar doelstellingen te behalen.

Datum

25 maart 2025

Documentnummer

GS: C2349974/6095518

PS: 6100349

2.1 In het kader van de gewenste verlenging van het IFB is de werking van het fonds in 2024 uitgebreid besproken, waardoor een evaluatie in 2025 weinig meerwaarde biedt.

Volgens de vierjaarlijkse cyclus zou in 2025 het IFB over de periode 2021-2024 moeten worden geëvalueerd. In relatie tot de halfjaarlijkse voortgangsrapportages en de huidige actualisatie, lijkt de toegevoegde waarde hiervan beperkt. De voortgangsrapportages bieden via de KPI's inzicht in de portfolio aan bedrijven, en grondig inzicht in de financiële voortgang via de jaarlijks door de accountant gecontroleerde waardebepalingen. Die informatie wordt reeds gedeeld via de S&V-documenten. De halfjaarlijkse rapportage 2024 is meegenomen als bijlage in het Fondsplan. Daarom zijn wij voornemens om de reguliere evaluaties uit te voeren in 2029 en 2033. Een evaluatie in 2029 vormt de opmaat voor een bredere evaluatie van het Beleidskader Economie 2030 niet lang daarna. De evaluatie in 2033 moet inzicht geven in of het verlengen van het IFB voorbij 2045 wenselijk is en met welke inhoudelijke doelstellingen en benodigd fondsvolume dit gepaard zou moeten gaan. Dit onder het voorbehoud dat in de evaluatie in 2029 geen aanleiding wordt gevonden om die zaken vervroegd ter discussie te stellen. In principe volgen daarna evaluaties conform de vierjaarlijkse cyclus in 2037, 2041 en (na afloop) in 2046. De precieze jaartallen zullen tegen die tijd moeten worden afgestemd met beleidsevaluaties.

Kanttekeningen

1.1 Met de verlenging van het fonds wordt de lening later afgelost, en is dat geld niet eerder beschikbaar voor ander provinciaal beleid

Doordat de looptijd met 8 jaar wordt verlengd, blijft de uitstaande financieringsfaciliteit aan het IFB langer in stand. Ook duurt het langer voordat de eventuele gerealiseerde winst beschikbaar komt voor de provincie. Daarnaast blijft het risico dat aan het einde van de looptijd de uitgezette € 135 miljoen niet volledig terugbetaald kan worden langer bestaan. Op basis van de voortgangsrapportages schatten wij dat risico op dit moment in als "laag". Bovendien is het gehele bedrag gereserveerd in de Reserve Investeringsagenda.

2.1 Het niet-evalueren van het IFB in 2025 is een bewuste afwijking van de vierjaarlijkse evaluatiecyclus.

Wij verwijzen naar argument 2.1.

Financiën

Het voorliggende besluit heeft tot gevolg dat het laatste deel van de voor het fonds gereserveerde middelen niet vrijvalt in 2037 maar pas uiterlijk in 2045. Aangenomen dat het fonds zich positief blijft ontwikkelen, zal de lening vrijwel zeker eerder zijn afgelost.

Klimaat

Het streven naar klimaatneutraliteit is primair vervat in het opnemen van de missie Energie en Klimaat als één van de investeringsthema's. Ook binnen de andere missies spelen klimaatdoelstellingen een rol.

Datum

25 maart 2025

Documentnummer

GS: C2349974/6095518

PS: 6100349

Europese en internationale zaken

Start- en scale-ups maken ook gebruik van Europese instrumenten. Tegen de achtergrond van de achterblijvende groei van Nederlandse/Europese start ups of zelfs hun vertrek naar o.a. de VS, zijn de pogingen actueel om middelen aan te trekken van de Europese Investeringsbank.

De internationale situatie werkt ook door in de aandacht voor strategische autonomie en de bescherming van economisch belangrijke technologie(bedrijven), met name bij de selectie van partijen waar bedrijven aan worden verkocht.

Planning

GS betreft de eventuele wensen en bedenkingen van PS, bij het definitieve besluit over het verlengen van het IFB. De verwachting is dat het definitieve aandeelhoudersbesluit voor de zomer 2025 wordt genomen.

Bijlagen

Concept Fondsplan Innovatiefonds Brabant 2025-2045

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA